

13 dôvodov, prečo navštíviť Liptov

Najväčšie prirodzené jazero, živý skanzen, krasové doliny s vodnými mlynmi, unikátne vodopády aj hrady v objatí národných parkov. Liptov je jednoducho čarovný. Vyberte sa s nami do druhého najnavštevovanejšieho regiónu na Slovensku. Máloktorý región ponúkne turistom tak široké možnosti počas celého roka ako má Liptov. Turisti ho poznajú v zime aj v lete.

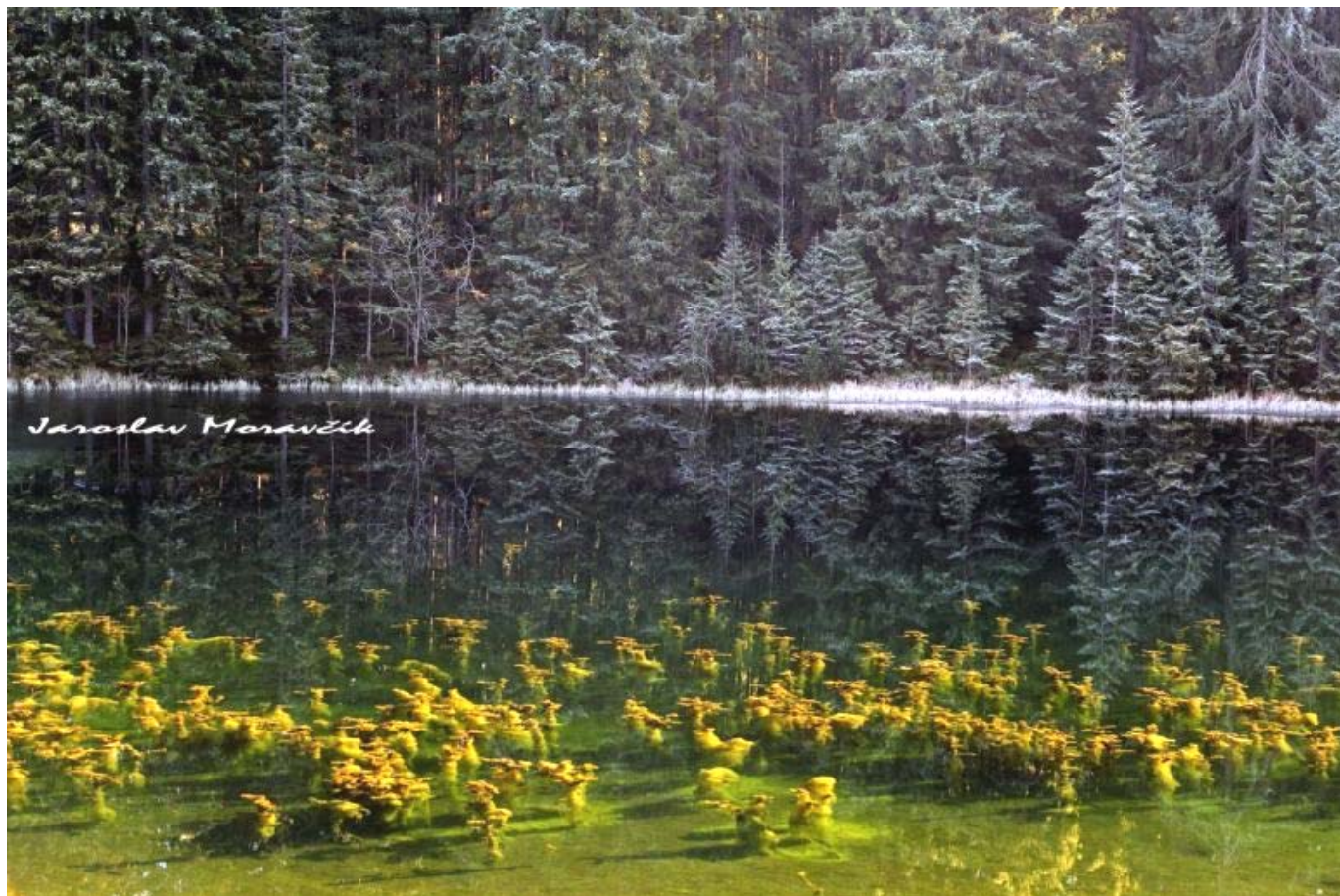
1. Tatry, Fatry aj Roháče

Vysoké Tatry sú najväčším lákadlom, aké na Slovensku máme. Zaujímajú sa o ne aj zahraničné médiá. Platí to aj v prípade, ak hovoríme o Nízkych či Západných Tatrách, ktoré obklopujú Liptov. Najvyšším vrcholom Nízkych Tatier je Ďumbier (2043 m n.m.), druhý najvyšší vrchol je známy lyžiarsky a turistický kopec Chopok (2024 m n.m).

Nádhernú horskú turistiku ponúkajú aj Západné Tatry, nazývané aj Roháče. Medzi známe vrcholy patria Plačlivé, Baníkov, Volovec či Sivý vrch. Obľúbenou turistickou destináciou sú aj Roháčske plesá. Liptov obkolesuje aj Veľká Fatra a Chočské vrchy. Milovníkom skialpinizmu sú známe dve doliny - Žiarska a Demänovská.

2. Najväčšie prirodzené jazero v Nízkyh Tatrách

VRBICKÉ PLESO Zdroj: Jaroslav Moravčík

Vrbické pleso je najväčšie prirodzené jazero v Nízkyh Tatrách, ktoré leží vo výške 1 113 m n. m. v hornej západnej časti Demänovskej doliny. Vzniklo po ústupe ľadovca zo severných svahov Chopka a Derešov, preto ho nazývajú aj morénové alebo ľadovcové pleso.

Od roku 1975 je národnou prírodnou pamiatkou a platí preň najvyšší, piaty stupeň ochrany.

Vrbické pleso je východiskovým bodom viacerých turistických trás, výstupov na vrcholy a zaujímavé výlety. Pri plese si môžete oddýchnuť na lavičkách v tichu lesa a pokochať sa výhľadmi na okolité hrebene Nízkyh Tatier. Jeho plocha za posledných 20 rokov poriadne zarástla porastom páľky, ktorá sa vyskytuje vo výrazne nižších polohách. Verejnosť sa obáva jeho úplného zániku, preto vznikol projekt na jeho záchranu .

3. Liptovská Mara a archeoskanzen Havránok

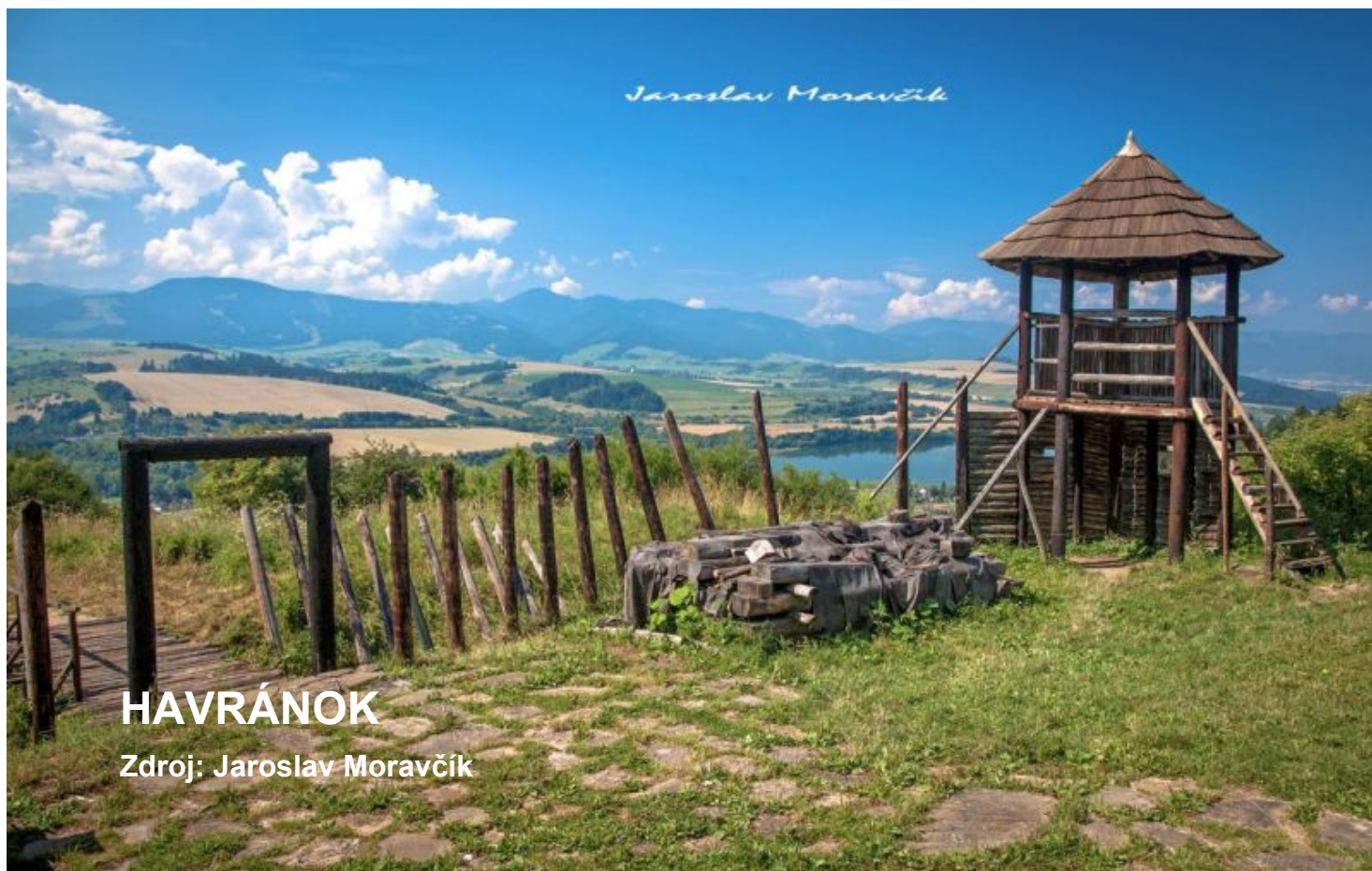
Najväčšia vodná nádrž na Slovensku je dobre známa lokalita na letnú rekreáciu a vodné športy. Vznikla v roku 1975 zaplavením 13 obcí, medzi ktorými je aj obec Liptovská Mara, po ktorej nádrž pomenovali. Spolu presídlili 940 rodín.

Zachoval sa iba gotický kostolík v lokalite Havránok, ktorý pochádza z druhej polovice 13. storočia a predstavuje jedinečný archeologický park nad hladinou Liptovskej Mary. Havránok je významné slovenské archeologické nálezisko, ktoré zhromažďuje pozostatky sídliska mladšej doby železnej.

Pred napustením vodnej nádrže ho dôkladne preskúmali a jeho najhodnotnejšie architektonické a výtvarné detaily preniesli do areálu budúceho liptovského skanzenu v Pribyline.

Unikátna opevnená svätyňa so stopami keltských náboženských rituálov plnila vo svojej dobe úlohu duchovného centra. Súčasťou archeologického múzea je aj pôvodná veža stredovekého kostola Panny Márie, ktorého história siaha až do 12. storočia a základy a opevnenie stredovekého hrádku na vrchole Havránku.

Otváracie hodiny podľa oficiálnej stránky začínajú v máji.

4. Krasové doliny a unikátne vodné mlyny

Vodné mlyny v Kvačianskej doline patria medzi horské typy mlynov a sú umiestnené v jednej z najkrajších slovenských dolín v malebných Chočských vrchoch. Ide o jednu z posledných zachovaných pamiatok svojho druhu, navyše začlenenú do pôvodného prírodného prostredia. Postavené sú v hornej časti Kvačianskej doliny, ktorá sa nazýva Oblazy, na sútoku Hutianky a Borovianky. Oba vodné mlyny vznikli v prvej polovici 19. storočia pri ceste, ktorá spájala Liptov s Oravou a Poľskom. Neskôr bol jeden z nich v roku 1936 prerobený na pílu. Po tom, čo ich vlastníci postupne opustili, ich od roku 1980 rekonštruovali nadšenci zo Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny, neskôr členovia hnutia Strom života. Horný mlyn, tzv. „gejdošovský“ je trojpriestorový, postavený na kamennej podmurovke. Prevádzku zabezpečovalo koleso, na ktoré bola hnaná voda horným náhonom. Mlyn bol postavený obcou Sviniarky a od roku 1920 tu bývali manželia Gejdošovci, ktorí tam žili až do svojej smrti. Dolný mlyn, tzv. „brunčiakovský“ bol postavený obcou Veľké Borové. V roku 1931 mlyn od obce odkúpil František Brunčiak z Kvačian. Sú na ňom dve kolesá, ktoré poháňali nielen mlynské zariadenia ale aj starý typ píly. Dnes si túto pílu môžeme pozrieť v rekonštruovanom stave. Mlyny sú súčasťou náučného chodníka Prosieckou a Kvačianskou dolinou.

Za zmienku stojí aj Prosiecka dolina, ktorá je považovaná za najkrajšiu dolinu najmä pre krasové útvary a pestrosť rastlín. Dolina je tvorená vápencami a dolomitmi, ktoré tvoria výborné podmienky pre vznik jaskýň. Najznámejšou je Prosiecka jaskyňa.

PROSIECKA DOLINA

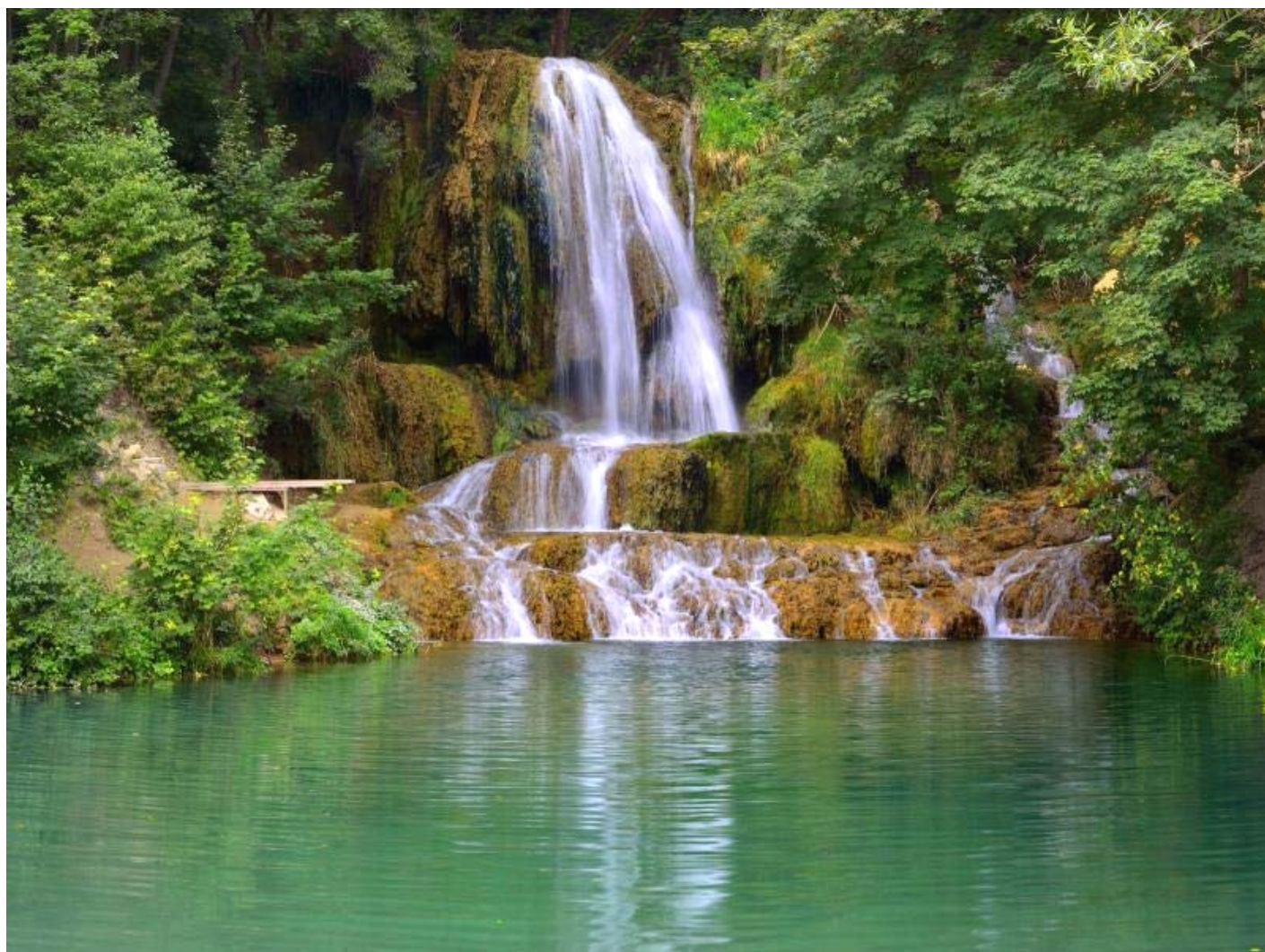
Zdroj: Jaroslav Moravčík

5. Unikátny Lúčanský vodopád

Slovensko má viac ako dvesto vodopádov, pritom len päť z nich vyhlásilo naše ministerstvo životného prostredia za národné prírodné pamiatky. Lúčanský vodopád v kúpeľnej obci Lúčky zaradil medzi ne.

Vodopád je veľkou raritou aj preto, že leží uprostred dediny. Je 12 metrov vysoký, kaskádovitý a padá z okraja travertínovej terasy do malého jazierka.

Lúčanský vodopád

Zdroj: Visit Liptov

6. Početné minerálne pramene a aquaparky

Slovensko je bohaté na minerálne pramene, ktoré zásobujú viaceré mestá a aquaparky liečivou vodou. V liptovskom regióne sa nachádza viacero minerálnych prameňov, ich liečivé účinky využívajú Kúpele Lúčky, Korytnica a Ľubochňa.

Minerálny prameň zásobuje termálne kúpalisko Tatralandia, v Liptovskom Jáne a v Bešeňovej s travertínovými nálezmi.

7. Demänovská ľadová jaskyňa

Zdroj: Jaroslav Moravčík

Jedna z prvých známych jaskýň na svete je na Liptove. Nachádza sa na pravej strane Demänovskej doliny pod severnými svahmi Nízkyh Tatier.

Demänovská jaskyňa bola známa už v stredoveku a po Dobšinskej ľadovej jaskyni v Slovenskom raji je to druhá najväčšia jaskyňa svojho druhu na Slovensku. Sprístupnili ju v osemdesiatych rokoch 19. storočia.

Jej ľadová výplň vznikla pravdepodobne pred 400 až 500 rokmi a je známa nálezmi kostí medveďa jaskynného, ktoré ľudia v 18. storočí považovali za dračie pozostatky. Preto ju nazývali „Dračia jaskyňa“. V jaskyni žije desať druhov netopierov.

Očarujúco pôsobí najmä jej spodná časť s ľadovými kvapľami a vodopádmi. K Demänovskej ľadovej jaskyni vedie i náučný chodník.

Vchod do jaskyne leží v nadmorskej výške 840 m, asi 90 m nad dnom doliny. Je prístupný serpentínovým chodníkom z parkoviska. Je vytvorená v štyroch poschodiach s celkovou dĺžkou takmer 2,5 kilometrov. Z jaskynných chodieb zaradili 850 m do prehliadkovej trasy (trvanie prehliadky 45 minút).

V Jánskej doline je ďalšia, Stanišovská jaskyňa, ktorá je ako jediná jaskyňa sprístupnená celoročne.

8. Najväčší hrad Liptova

Hrad Likava patrí k najväčším hradným stavbám na území stredného Slovenska.

V najvyššom bode mu namerali viac ako 36 metrov, čím sa radí medzi najväčšie hrady na Slovensku. Severný palác s množstvom zachovaných stavebných detailov je cenným architektonickým dedičstvom obdobia neskorej gotiky a ranej renesancie.

Kedysi strážny hrad dal pred rokom 1341 vybudovať pravdepodobne zvolenský župan Donč. Mal strážiť priechod cez Váh pri Ružomberku a významnú cestu z Považia na Oravu a do Poľska.

Od roku 1980 tu robia archeologický výskum a konzervačné práce.

Na hrad vedie turistický chodník z Ružomberka. Otváracie hodiny i ďalšie informácie nájdete na stránke www.liptovskemuzeum.sk.

9. Hrad a Kaštieľ Liptovský hrádok

Na malej vyvýšenine pri rieke Belá na okraji dnešného mesta Liptovský Hrádok stojí Hrad a Kaštieľ Liptovský Hrádok. Kamenný hrad vybudoval zvolenský župan Donč na začiatku 14. storočia. Patril medzi vojenské objekty, ktoré strážili dôležitú obchodnú cestu. Jedna z legiend dokonca hovorí o spojení Hrádku podzemnými chodbami s opevneniami pri Liptovskom Jáne a dokonca s Liptovským hradom.

Neskôr sa stal sídlom správy hradného panstva, ktoré bolo až do polovice 15. storočia majetkom uhorských kráľov. V ďalšom období ho držali darovaním alebo zálohovaním viacerí majitelia (napr. Zápoľskí, Thurzovci, Ballasovci a iní). Za stavovských povstaní na prelome 17. a 18. storočia bol silne poškodený. V súčasnosti je v rekonštrukcii.

V 17. storočí bol k hradu pristavený renesančný kaštieľ, ktorý po nedávnej rekonštrukcii ponúka štýlové ubytovanie a zážitkovú gastronómiu v Reštaurácii Magdalena Zai. Na hrade môžete absolvovať prehliadku nádvorím a interiérom s historickým výkladom, audiovizuálnou prezentáciou histórie a rekonštrukcie priestorov.

K hradu sa dostanete autom, alebo pešo zo železničnej stanice z Liptovského Hrádku asi 10 minút.

10. Živý skanzen na Liptove

Ak obľubujete ľudovú architektúru a folklór, na Liptove si prídete na svoje.

Vždy prvý júlový víkend sa vo Východnej koná najväčší folklórny festival na Slovensku, ktorý prehliadkou tradičného folklóru, krojov, rezbárstva, stolárstva a ďalších oblastí ľudovej kultúry.

Významnú ľudovú architektúru môžete vidieť v skanzene vo Vlkolínci, ktorá je od roku 1993 zapísaná aj na zozname svetového dedičstva UNESCO.

Podhorská osada je unikátna vďaka nenarušenej zástavbe zrubových domov pochádzajúcich zo stredoveku.

Podľa japonských turistov je Vlkolínec medzi najkrajšími nedocenenými miestami Európy. Písal o tom britský Telegraph.

Nájdete tu expozíciu dobového spôsobu života a bývania dolnoliptovskej roľníckej rodiny z prvej polovice 20. storočia. V humne objektu sa konajú príležitostné výstavy z tvorby ľudových remeselníkov a ďalších umelcov, je tu umiestnená časť stálej expozície, venovaná tradičnému poľnohospodárstvu.

11. Múzeum liptovskej dediny v Pribyline

Múzeum liptovskej dediny sa výrazne odlišuje od ostatných múzeí v prírode a to najmä formou zástavby a skladbou objektov. Je obrazom stredovekého sídla s výsadami a právmi mestečiek.

Okrem drevených obytných a hospodárskych stavieb, ktoré reprezentujú typické príbytky roľníkov a remeselníkov, tu sú aj dva vzácne stredoveké kamenné objekty. Všetky stavby spolu vytvárajú jedinečnú skladbu historického a kultúrneho prostredia dávneho Liptova.

Goticko-renesančný kaštieľ z Parížoviec je najstarším zachovaným zemianskym sídlom v Liptove zo 14. - 16. storočia a je spájaný s kráľom Matejom Korvínom a jeho synom Jánom Korvínom, kniežaťom liptovským. Atraktívnou expozíciou je ranogotický kostol Panny Márie z obce Liptovská Mara s fragmentmi pôvodných nástenných malieb zo 14. a 15. storočia. V hornej časti areálu múzea sa nachádza statická expozícia historickej Považskej lesnej železnice.

Depo statickej expozície Považskej lesnej železnice do 31. marca 2016 zatvorené.

MÚZEUM LIPTOVskej DEDINY

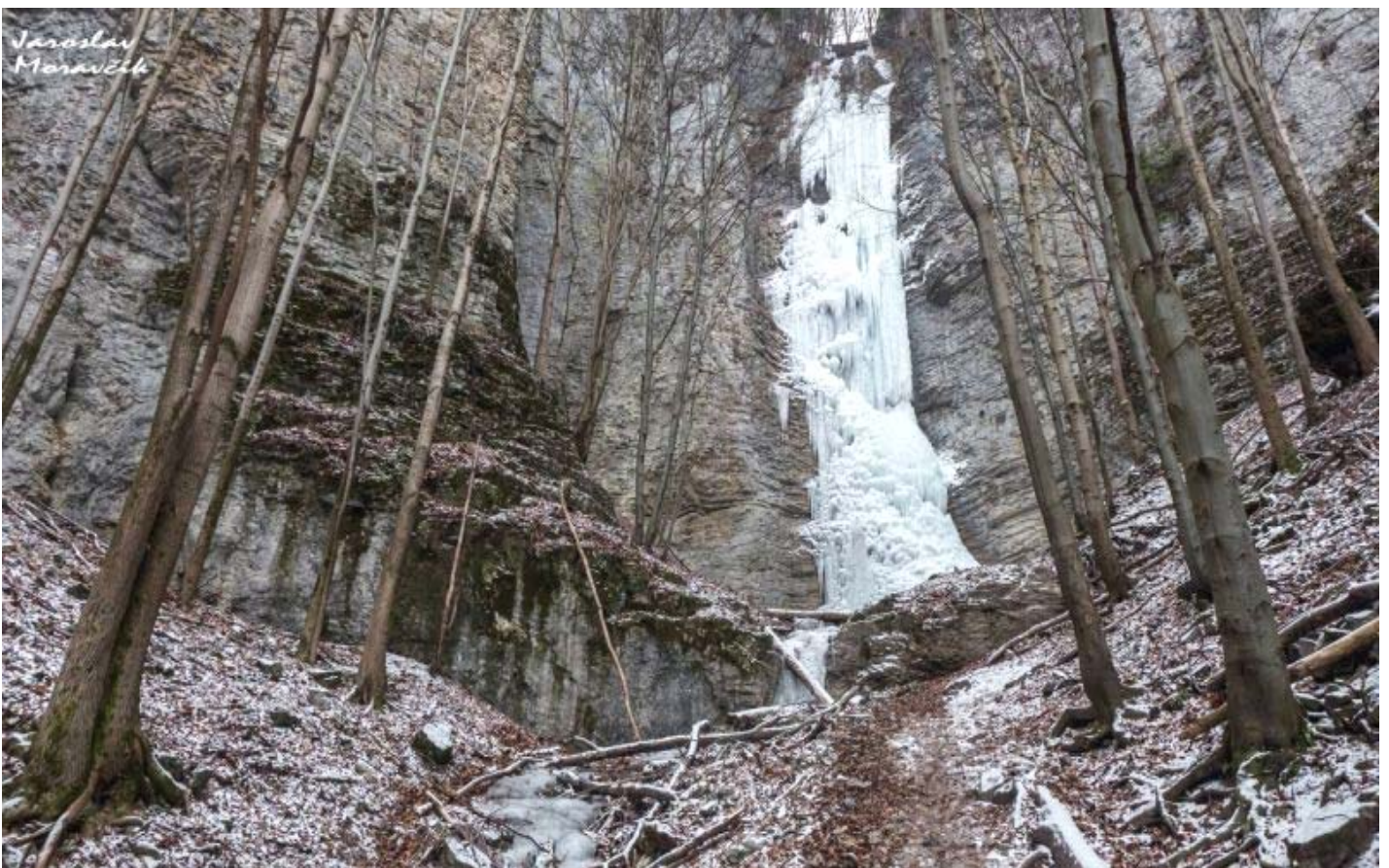
Zdroj: Jaroslav Moravčík

12. Najvyšší vodopád v Nízkyh Tatráh

Brankovský vodopád sa nachádza na západnom okraji Nízkyh Tatier pri ústí do Revúckej doliny a vďaka výške 55 metrov je najvyšším vodopádom v Nízkyh Tatráh. Zároveň patrí do prvej päťky najvyšších vodopádov na Slovensku. Napriek tomu, vodopád pozná málo návštevníkov.

Brankovský vodopád a jeho okolie je od roku 1980 národná prírodná pamiatka. Množstvo vody, ktoré preteká vodopádom je závislé od zrážok čiže aj od ročného obdobia.

V zimných mesiacoch sa premieňa Brankovský vodopád na ľadovú stenu pokrytú mnohými cencúľmi a inými ľadovými útvarmi.

Brankovský vodopád

Zdroj: Jaroslav Moravčík

13. Najväčší bike park na Slovensku

V areáli lyžiarskeho strediska Jasná si na svoje prídu aj bikeri.

Nachádza sa tu najväčší bike park s prevýšením 960 metrov a 25 kilometrami tratí. Využíva prírodné danosti a spolu s drevenými prekážkami a terénnymi úpravami poskytuje kvalitné podmienky a priestor na tréning a rozvoj zručností profesionálnych jazdcov a aj pre menej skúsených, rekreačných cyklistov a rodiny s deťmi, na pohodové jazdy nádhernou prírodou, vychutnávanie výhľadov, či piknik.

Tie najľahšie trate je možné zísť aj na kolobežke. Návštevníci môžu vyskúšať bungee trampolínu, mountain káry z Chopku, člnkovanie na jazierku v Jasnej i iné letné aktivity.

Zdroj: TMR, a.s.

Text: [Aktuality.sk/Cestovanie](https://aktuality.sk/Cestovanie)

 aktuality.sk